

Затверджую:

Директорка Луганської ОУНБ

Світлана Моїсєєва

30.01.2020 р.

Звіт
про роботу Луганської ОУНБ
2019 року

Старобільськ, 2020

Протягом 2019 року Луганська ОУНБ функціонувала як публічна бібліотека та головний методичний центр для бібліотек Луганської області.

За рік обслуговували 9,8 тис. користувачів, видали 34,2 тис. книг і 60 тис. вільних джерел Інтернет. Загальне відвідування бібліотеки – 87, 7 тис. осіб. Книжковий фонд бібліотеки на 01.01.2020 року становить 10928 примірників.

РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ

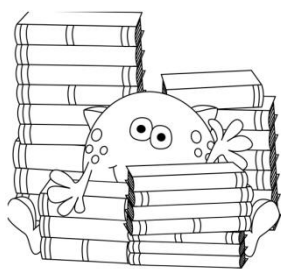
Фінансування основних бібліотечних послуг ЛОУНБ з боку обласного бюджету здійснювалося на підтримку функціонування закладу. На розвиток виділено 23 тис. грн (передплата періодичних видань на 2020 рік – 13 тис. грн та придбання стелажів для книг – 10 тис. грн).

Модернізації наявної матеріально-технічної бази та придбання новітнього обладнання, необхідного для обслуговування користувачів, забезпечення роботи працівників бібліотек в ЛОУНБ *не здійснювалося*.

Протягом року здійснено забезпечення (зокрема фінансове) функціонування АБІС бібліотеки та робіт щодо захисту бібліотечної комп'ютерної мережі від вірусів та кіберзагроз.

Залучити кошти на розвиток МТБ бази через проектну діяльність Бібліотеці не вдалося – 3 проектні заявки не були підтримані, оскільки грантодавці не готові вкладати гроші в заклад, що існує в орендному приміщенні та в умовах евакуації.

РОЗВИТОК ТА АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО НИХ

Поповнення книжкового фонду здійснювалося виключно за рахунок залучених коштів та за державною програмою поповнення фондів публічних бібліотек.

Протягом року отримано **2 247 примірників** книг на суму **263 413 грн**. З них:

- у межах державної програми **Поповнення фондів публічних бібліотек**

отримано **732 примірників** книг на суму **95 500 грн.**

- у дарунок отримано **1 515 примірників** книг на суму **167 914 грн.** Бібліотека отримувала книги від читачів, фізичних осіб та різних організацій. Джерела отримання: меценати, видавництва, обов'язковий примірник, обмінний фонд Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національний музей «Меморіал жертв Голодомору», Благодійна організація «Восток SOS», Всеукраїнська екологічна ліга, Благодійний фонд Сергія Жадана, Український інститут книги.
- як обов'язковий примірник отримано **20 книг** на суму **992 грн.**

Отже, у бюджет області інвестовано 263 тис. грн.

Надходження періодичних видань становить 12 найменувань журналів (143 прим.) та 37 найменувань (38 комплектів) газет та здійснювалося за кошти обласного бюджету на суму 13 тис. грн.

Протягом року тривало поповнення книгами фондів публічних бібліотек області через обмінний фонд ЛОУНБ.

За державною програмою поповнення фондів публічних бібліотек ЛОУНБ отримала та розподілила до бібліотек області **34 400 примірників** книг на загальну суму **4 390 595 грн.**

Крім того, протягом року Бібліотекою залучено з різних джерел (видавництва, волонтери, державні інституції, обмінні фонди бібліотек України) та передано до фондів публічних бібліотек області 14 350 примірників книг. *Економічний ефект від цієї діяльності сягнув 1 290 000 грн інвестицій у натуральному еквіваленті.*

ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інформаційне обслуговування користувачів стало одним з основних напрямків роботи ЛОУНБ. За рік виконано **884 довідки** та здійснено **4 760 консультацій**, зокрема онлайн.

Інформування представників органів державної влади (індивідуальне та групове) здійснювалось за 27 темами.

За рік бібліотека обслуговувала **17 індивідуальних та 19 групових абонентів**, серед яких заступники голови Луганської ОДА, начальники департаментів та структурні підрозділи Луганської ОДА, а також Старобільської РДА та Старобільської міської ради. Загалом підготовано **1 176 інформаційних дайджестів**, до яких увійшли **12 530 джерел інформації**.

Інформаційну діяльність у мережі Інтернет спрямовано на розповсюдження інформації щодо діяльності бібліотеки та донесення продуктів її аналітичної та наукової діяльності до віддаленого користувача. Важливим етапом інформаційної діяльності є безпосередньо розсилка – партнерство з різними інформаційними ресурсами з метою поширення матеріалу про діяльність Бібліотеки. Вихідним результатом такої роботи стали розміщені матеріали на сайтах місцевого, регіонального та всеукраїнського значення. Усього написано **13 статей**, які опубліковані на **35 інтернет-порталах**.

Найактивнішою інтернет-платформою виявилася «Паралель Медіа», яка щомісяця поширює надіслані статті, пресрелізи, преанонси тощо. Окрім того, матеріали розміщувалися на інших місцевих, регіональних і всеукраїнських новинних порталах: у газетах «Телегазета» (м. Старобільськ), «Українська правда», «Слово просвіти», інтернет-сторінках «Ресурсний центр ГУРТ», «Трибун» та «Comma», «The Village», «Читомо» та «ZIK».

Найбільше користувалися популярністю статті про зустріч із письменниками (Сергієм Жаданом, Андрієм Курковим, Євгеном Положієм, Іваном Андрусяком та Мією Марченко) у межах проекту «Схід читає» та «Всеукраїнську тиху вечірку в навушниках “Good Silent Party” II/III».

Співпраця з інформаційними інтернет-ресурсами сприяє формуванню позитивного іміджу ЛОУНБ, засвідчує її розвиток та популярність серед різних верств населення Луганської області.

Найпопулярнішими рубриками за 2019 рік у межах роботи офіційного сайту бібліотеки стали «Про бібліотеку» та «Звіти». На сайті опубліковано загалом в усіх розділах (новини, огляди, аналітика): **87 публікацій**, загальне охоплення аудиторії за даними Google Analytics становить **34 787** унікальних переглядів сторінок. За рік створено та розміщено на сайті **20 літературних оглядів** на актуальні книги бібліотеки (розділ «Пропонуємо») та **1 відеоогляд**. Рубрика націлена на широку аудиторію читачів з метою ознайомлення та виявлення зацікавлення у різногалузевій та різножанровій літературі.

Соціальні мережі й надалі стають найбільш запитуваними майданчиками отримання інформації користувачами Бібліотеки. На офіційній сторінці ЛОУНБ у соціальній мережі Facebook загальна кількість підписників становить **2 545 тисяч**, охоплення аудиторії – **32 2010 тисячі**, що становить **31 657** унікальних переглядів (коментарі, репости); загальна кількість кліків становила **81 354**. У соціальній мережі Instagram ([instagram.com/lounbig](https://www.instagram.com/lounbig)) на офіційній сторінці опубліковано **206 дописів** (разом зі сторіз), загальне охоплення аудиторії становить із січня по грудень 2019 року **22 328** унікальних перегляди. У Telegram-каналі ([telegram.me/goodlibrary](https://t.me/goodlibrary)) бібліотеки опубліковано **16 повідомлень**, загальне охоплення аудиторії становить **2 113** сумарних

переглядів усіх повідомлень. Також для розміщення в соцмережах створено/змонтовано **9 відеороликів**.

РОЗВИТОК ЧИТАННЯ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЗАХОДИ

ЛОУНБ постійно працює над інноваційними підходами до просування читання та протягом року організувала низку заходів, що викликали зацікавленість мешканців регіону, а саме:

- зустрічі з письменниками в межах проєкту «Схід читає»;
- антилекції на культурно-історичну тематику;
- дискусійні майданчики щодо літератури на тему української історії;
- літературні огляди на книжкові новинки на сайті ЛОУНБ;
- виїзні акції «Відкрита бібліотека» з метою промоції фонду ЛОУНБ поза межами бібліотеки.

У звітному році бібліотека провела **327 соціокультурних та освітніх заходів** для мешканців громад, з них – 60 виїзних (проводилися і в місті, і в різних населених пунктах області). Заходи відвідало **5 660 осіб**.

Протягом року відділом організовано **28 книжкових та інформаційних виставок і фотосушку**, з якими мали змогу ознайомитися **476 осіб**.

У період з травня по вересень неабиякою популярністю користувалися **вуличні благодійні акції** «Купляй-допомагай» і «Відкрита бібліотека», які проводилися в міському парку та центральній площі міста **16 разів**. Загалом учасниками вуличних акцій стали **650 особи**.

Відсутність у регіоні обласної дитячої бібліотеки не є перешкодою для методичного супроводу дитячих бібліотек області. Тому, ЛОУНБ виділяє роботу з дітьми в окремий напрямок. У звітному році ЛОУНБ продовжувала надавати послуги маленьким користувачам.

Серед дітей і підлітків міста набула популярності діяльність освітнього, **пізнавально-розважального проєкту «LOFT»**. За рік проведено **63 заняття**, які відвідали **435 осіб**. Учасники проєкту дізналися про безпеку на воді, на дорозі, в інтернеті. Також учасники брали участь у міській толоці, майстеркласах, грали в ігри, вирішували підліткові проблеми, займалися спортом на свіжому повітрі та багато іншого.

Для учнів загальноосвітніх шкіл міста проводилися освітні тренінги за темами: еконавчання, медіаграмотність та кібербезпека, гендерна рівність та інші. За рік для цієї аудиторії організовано **14 пізнавально-освітніх** годин та **7 розважально-пізнавальних заходів** різної тематики. Учасники поповнили свої знання з правил безпеки на дорозі, правил поведінки на просторах інтернету, подорожували країнами ЄС, дізналися про свої громадянські права тощо.

У Бібліотеці діє волонтерський **клуб програмування Code Club** – для дітей віком 8 – 13 років. Методичну допомогу в організації факультативних занять надає Всеукраїнська мережа клубів із програмування Code Club UA. Протягом року діти навчалися програмувати у Scratch та HTML у трьох різновікових групах. Так, працівники ЛОУНБ, IT-фахівці, провели **70 занять для 42 дітей**.

Традиційно Бібліотека запроваджує **інноваційні форми просування читання** серед населення. Це й флешмоби, дискусійні майданчики, авторські презентації книг, літературні ігри.

Великою популярністю користується така форма роботи з користувачами як антилекція. **Антилекція** – це форма взаємодії між її учасниками, що не містить традиційних лекційних умовностей, себто не має чіткої структури та визначених ролей «лектор»/«слухач»; акцентує на вільному трактуванні інформації, гнучкій комунікації, під час якої роль «оповідача» може покладатися на будь-кого; поєднує елементи шоку, хаосу, контраверсійності та скандальності з метою провокації та мотивації учасників до пошуку та перевірки інформації. Цьогоріч найбільш провокативною видалася антилекція до дня народження Тараса Шевченка під назвою «Сім чакр Тараса куна»: <https://bit.ly/36C0WBE>

Зустрічі з письменниками та презентації книг – ще одна форма просування читання, що отримала безліч прихильників серед користувачів Бібліотеки. Протягом року були організовані зустрічі з українськими письменниками: Миколою Байдюком (презентація поетичної збірки «Поет Сліпучого Сонця»); Сергієм Жаданом, Андрієм Курковим, Євгеном Положієм, Іваном Андрусом і Танею Стус у межах проєкту «Схід читає»; Марко Терен, Юлією Баткіліною, Марією Микицей, Мальвою Кржанівською у межах проєкту «Мистецька субота». Відбулася презентація роману «Доки світло не згасне назавжди» Макса Кідрука.

Наймасштабнішою акцією з просування читання та адвокації бібліотек стала **«Всеукраїнська тиха вечірка в навушниках „Good Silent Party”**, яка проходила у березні та грудні 2019 року у партнерстві з радіо «Сковорода».

У березні до «Good Silent Party II» доєдналося **25 міст** України, а це більше **1000 учасників**. Трансляцію вечірки у фейсбуці подивилося **2 320 осіб**. Усеукраїнську команду організаторів склали бібліотекарі, громадські

організації та місцеві ініціативи. Загалом – **200 осіб**. Головну локацію у Луганській ОУНБ відвідали **80 осіб**.

У грудні акція об'єднала **37 міст**. Головну локацію вечірки в Науковій бібліотеці ім. М. Максимовича у Києві відвідало **300 осіб**. Загалом кількість учасників по всій країні становила **2 000 учасників**. Онлайн-трансляцію переглянули **1 100 учасників**, що становить **4 000 унікальних IP-адреси**. Командою організаторів стали близько **300 осіб**. Охоплення аудиторії в івенті у фейсбуці становить **17 900**, кількість підписників події – **661 людина**.

У листопаді місяці директорка ЛОУНБ брала участь у **Стратегічній сесії «Як збільшити рівень читання в Україні»**, організованої Міністерством культури, молоді та спорту та увійшла до складу робочої групи з розробки проєкту корпоративної каталогізації в бібліотеках України.

Розвиток цього напрямку роботи ЛОУНБ здійснювала за рахунок обласного бюджету (5 тис. грн) та інвестицій з проєктної діяльності – 4 проєкти на загальну суму 267 тис. грн. За ці кошти здійснювалася підтримка заходів у межах проєктів, а саме: ПУЛЬС (за підтримки IREX), Code Club: UA (за підтримки ГУРТ), Тиха вечірка (за підтримки ПРООН, та ГО ЛОВ УБА), Аура міста (за підтримки УКФ).

НАУКОВИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕК ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ЗМІН ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА

Науково-методична робота – важлива складова повноцінного функціонування універсальної наукової бібліотеки в умовах трансформації галузі та країни загалом.

Загалом у 2019 році ЛОУНБ організувала та провела: **69** навчально-методичних заходів для бібліотечних фахівців регіону: **17** виїздів з методичною допомогою в усі райони області, **42** тренінги, **8** обласних семінарів та проблемний Круглий стіл для бібліотекарів області до Дня писемності та мови.

2019 року обласним методичним центром продовжено роботу постійно діючої **Обласної школи для бібліотечних фахівців «З ІТ на ти»**, у межах якої бібліотекарі області отримують знання та навички щодо новітніх технологій та інформаційній грамотності. У звітному періоді бібліотекарі навчилися основам копірайтингу, графічного дизайну, фотографування, SMM-менеджменту, основам авторського права, сучасним інтернет-технологіям, event-менеджменту, медіаграмотності, кібербезпеці. У поточному році навчання у

Школі пройшли **69** фахівців сільських, міських та районних бібліотек. Було проведено **20** занять.

На запрошення Української бібліотечної асоціації фахівці ЛОУНБ провели для бібліотекарів Луганської і Донецької областей комплекс тренінгів з написання рекламних текстів (зокрема постів, пресрелізів, анонсів) у м. Дніпро у межах освітнього курсу «Бібліотека в пошуку нових ідей» за підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру». Загальна кількість учасників – **29** осіб. А також працювали як тренери на обласному семінарі для керівників закладів культури клубного типу «Робота клубних закладів області в сучасних умовах: виклики, інновації» у с. Шепилівка Попаснянського району Луганської області. Загальна кількість учасників – **30** осіб.

2019 року обласним методичним центром продовжено **роботу з впровадження системи УДК та навчання бібліотекарів ОТГ**. Протягом року надавалися методичні консультації для бібліотекарів міста Рубіжне, Старобільського району, працівників Наукової бібліотеки ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», а також для бібліотекарів шкільних, професійно-технічних закладів, методистів відділів культури області. Для працівників бібліотек, що працюють в умовах ОТГ, гострим стало питання організації та обліку бібліотечного фонду. Тож навчання цієї категорії фахівців регіону було спрямовано на отримання саме цих навичок. У звітному році для цієї категорії працівників проведено спеціальні тренінги за темою «Бібліотечні фонди. Шлях книги», участь у яких взяли бібліотекарі з 8 публічних бібліотек ОТГ області. Усього з цього напрямку проведено **12 тренінгів** та консультацій, відбулося навчання **69 фахівців**.

У звітному періоді співробітники бібліотеки здійснили **17 виїздів**, з метою надання методичних консультацій на місцях, у населених пунктах області, де утворилися нові органи місцевого самоврядування. Консультації було надано бібліотекарям Чмирівської ОТГ – з актуалізації бібліотечного фонду; бібліотекарям смт Новопокров та смт Білокуракине – з інноваційних форм соціокультурних заходів; бібліотекарям Троїцької ОТГ – з питань медіаграмотності та інформаційної безпеки, бібліотекарям смт Станиця Луганська та м. Щастя – з питань організації роботи інтернет-центрів та проектної діяльності. Методисти провели комплексну перевірку Публічної бібліотеки Білокуракинської ОТГ та моніторинг діяльності Міловської ЦБС, за підсумками яких фахівцям цих закладів були надані рекомендації та організовані спеціальні методичні консультації.

Також у 2019 році методичним центром Луганської ОУНБ здійснено моніторинг та мапування мережі бібліотечних послуг регіону. Триває напрацювання нової моделі бібліотечного обслуговування мешканців області з урахуванням екосистеми культурних та освітніх послуг.

Наукова робота – друга важлива складова роботи обласної бібліотеки. У 2019 році науково-методичним відділом було розроблено: методичні рекомендації «Створення веб-сайтів публічних бібліотек»; методичні поради – «Хьютагогіка для бібліотекаря» та «Робота Інтернет-центрів в публічних бібліотеках області»; інформаційні дайджести – «Історії успіху сільських бібліотек Луганщини», «Сепульки в Сепулькарії», «Навчання протягом життя»; «Календар знаменних та пам'ятних дат Луганської області на 2020 рік».

У звітному році фахівці бібліотеки взяли участь у проведенні загальнодержавного соціологічного дослідження, спільно з НБУ ім. Ярослава Мудрого, «Публічні бібліотеки ОТГ».

Протягом року відділ науково-методичної роботи бібліотеки здійснював координацію роботи з електронної звітності бібліотек, що підпорядковані Міністерству культури України в системі ЕСMaP (електронна система моніторингу роботи бібліотек Міністерства культури України).

Також фахівцями ЛОУНБ підготовано **2** публікації для фахової преси: «(Не)віртуальний мітап: бібліотека у вимірі інклюзивних інформаційних технологій» – для журналу «Бібліотечна планета»; «Впровадження УДК в роботу бібліотек Луганської області: шляхи, методи та проблеми» – для журналу «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика».

В умовах змін та реформування держави, **підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців** – ключ до якісної зміни бібліотек. Луганська ОУНБ як методичний центр для бібліотекарів області ставить підвищення кваліфікації власних працівників на перший план в управлінні персоналом.

2019 року **20 фахівців** ЛОУНБ пройшли професійне навчання, підвищили кваліфікацію та отримали сертифікати, свідоцтва/дипломи в межах таких навчальних програм та заходів:

- навчальні заходи в межах IV Міжнародного форуму молодих бібліотекарів УБА «Бібліотека: перезавантаження»;
- тренінги для грантерів проєкту ПУЛЬС «Перезавантаження 3.0»;
- навчальні заходи в межах V Зимової школи молодих бібліотекарів;
- курси з підвищення кваліфікації на базі Головного тренінгового центру Київській національній академії керівних кадрів культури та мистецтва за програмою «Стратегія розвитку бібліотек: регіональний аспект»;
- на освітній онлайн-платформі PROMETHEUS за темою «Менеджмент»;

- онлайн-курс «Основи копірайтингу» в межах проєкту ЄС для розвитку громадянського суспільства в Україні;
- онлайн-курс розроблений ВГО «Українська бібліотечна асоціація» на платформі ВУМ (Відкритий Університет Майдану) «Бібліотека – відкритий публічний простір»;
- проблемне навчання на вебінарі «Дистанційної Академії» – «Бібліографічні опис ресурсів віддаленого доступу з соціальних мереж»;
- 1 особа отримала диплом магістра із спеціальності «Бібліотечна та архівна справа» (ЛНУ ім. Т Шевченка);

Протягом року працівники ЛОУНБ постійно долучалися до наукових професійних заходів всеукраїнського та міжнародного рівня, де гідно представляли Луганську область. Загалом бібліотекарі обласної книгозбірні взяли участь у **8 міжнародних та всеукраїнських фахових семінарах, конференціях та професійних школах, а саме:**

- VI Зимова школа молодого бібліотекаря «Visible Library: професійна комунікація» (с. Ізки, Закарпатська обл.) – у якості слухачів;
- IX Міжнародна конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: орієнтири співтворення» (сміт Славське Львівської обл.) – у якості модераторів секції;
- IV Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА (м. Харків) – провели майстерклас «Срібна фабрика» для бібліотекарів;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу» м. Київ – у співорганізаторстві секції;
- VII Всеукраїнська Школа методиста «Сучасна публічна бібліотека: виклики, можливості, досягнення» (НБУ імені Ярослава Мудрого, м. Київ) – у якості слухачів.
- X Львівський бібліотечний форум (м. Львів) – у якості членів Оргкомітету;
- Конференція УБА (м. Київ) – у якості учасника;
- Всеукраїнська літня школа бібліотечної адвокатури – у якості слухачів.

У вересні під керівництвом ЛОУНБ організована поїздка бібліотечних фахівців Луганщини до Львівської області у межах проєкту культурних обмінів між Львівською та Луганською областями.

Безперервна освіта бібліотекарів триває не лише за традиційними освітніми формами. У звітному періоді головна бібліотека області разом з регіональним

відділенням Української бібліотечної асоціації провела **обласний професійний конкурс на кращий бренд бібліотеки**. Метою конкурсу було сприяння розвитку адвокаційної діяльності та створення позитивного іміджу бібліотек регіону в місцевих громадах. Бібліотекам пропонувалося розробити проєкт бренду свого закладу. Переможець конкурсу – Старобільська центральна районна бібліотека, отримала технічну допомогу від фахівців ЛОУНБ та членів оргкомітету в додрукарській підготовці всіх елементів бренду, після чого став власником повного набору файлів для професійної поліграфії.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Протягом 2019 року Регіональний тренінговий центр Луганської ОУНБ сфокусувався на впровадженні неформальної освіти як найпріоритетнішого напрямку в контексті освітніх новацій в Україні. Фахівці РТЦ надавали освітні послуги і бібліотечній спільноті, і населенню області, доповнивши загальний перелік навчальних напрямків новими темами та проблематикою.

Серед нових напрямків – дослідження соціально-біологічного явища «гендер» та виїзні майстеркласи для громади й бібліотечних фахівців за темою антилекцій 16+.

Отже, протягом року тренери-фахівці РТЦ загалом провели **111 занять** за різними освітніми напрямками. Skorисталися освітніми послугами тренінгового центру – **456 осіб**. Тренінги проводилися за десятьма напрямками: дизайн «Життя. Біль. Дизайн»; підготовка фото для соціальних мереж «ФОТОдзен»; SMM-менеджмента «Позиціонуємо себе в Instagram»; «Авторське право у цифрову епоху»; сервіси Google; основи event-менеджменту; культура українського мовлення за Новим Українським Правописом.

Крім того, чи не найбільшим попитом користувалися **виїзні майстеркласи для суміжної аудиторії – бібліотекарів та їхніх користувачів**. За рік РТЦ здійснив **2 виїзні заходи**: методичний майстерклас зі створення та проведення антилекції «Божевільне ХІХ століття» для бібліотекарів та громади Новописькова; методичний майстерклас зі створення та проведення антилекції «Сім чакр Тараса Куна» у Білокуракинській ОТГ. Загальна кількість учасників – **47 осіб**.

Наймасовішими виявилися **виїзні тренінги** для різних представників населення Луганської області. Тренери працювали з абсолютно різноманітною цільовою аудиторією: працівниками Головного територіального управління юстиції у Луганській області, безробітними у Старобільському центрі зайнятості, учнями молодших і старших класів Калмиківської загальноосвітньої школи І – ІІІ

ступенів Старобільської районної ради Луганської області, представниками ресурсно-інформаційного центру Window on America у Старобільську, студентами Луганського державного медичного університету в Рубіжному, Новопокровським центром надання адміністративних послуг. Для них проведено тренінги з культури українського мовлення «Мовознавчі ласощі» (6 тренінгів для 41 учасника), медіаграмотності та кібербезпеки «Стоп, фейк!» (5 занять, 85 учасників), просування власної діяльності у соціальних мережах «Вжух – і ти SMM-ник» (1 тренінг для 10 учасників); децентралізації у межах проєкту ПУЛЬС: «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» за підтримки Міжнародної організації IREX (3 виїзних тренінги для 67 осіб); гендеру «Гендер для всіх» (1 пілотне заняття для 6 учасників).

Окремий напрямок навчання в межах РТЦ – просування цифрових технологій серед населення різних вікових категорій. У межах РТЦ діє волонтерський клуб програмування Code Club – для дітей віком 8 – 13 років. Методичну допомогу в організації факультативних занять надає Всеукраїнська мережа клубів із програмування Code Club UA. Протягом року діти навчалися програмувати у Scratch та HTML у трьох різновікових групах. Так, працівники ЛОУНБ, ІТ-фахівці, провели 70 занять для 42 дітей.

Окремо з дорослою аудиторією 30+ працює партнер тренінгового центру – ІТ-спеціаліст, тренер-волонтер Анатолій Анікієв. Волонтер продовжує викладати курс з комп'ютерної грамотності, уже провівши 4 заняття із загальною кількістю учасників 14 осіб.

З вересня 2019 року тренінговий центр почав координувати на обласному рівні мережу клубів програмування Code Club Луганщина у межах національного волонтерського проєкту з кодування Code Club UA. За 4 місяці до співпраці вдалося долучити 25 тренерів-волонтерів з різних міст, містечок та сіл області, а відтак запустити 13 клубів програмування з 17 навчальними групами. Загальна кількість дітей-учасників по всій області – 147 осіб.

Тренінговий центр Луганської ОУНБ налаштований впроваджувати досвід та знання на регіональному рівні за рахунок перейняття нових актуальних знань та навичок від всеукраїнської освітньої команди партнерів та лідерів думок.

РОЗВИТОК ЕФЕКТИВНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Адвокаційна діяльність та вибудування

партнерських зв'язків є запорукою успішного розвитку бібліотеки як соціально значущої інституції. Саме тому у звітному періоді ЛОУНБ приділяла саме цьому напрямку левову частку роботи.

Проривом 2019 року стало приєднання до всеукраїнського та всесвітнього волонтерського проєкту

з кодування Code Club – для дітей віком 8 – 13 років бібліотек в усіх куточках регіону. Методичну допомогу в організації факультативних занять надала Всеукраїнська мережа клубів із програмування Code Club UA. Окремо для популяризації клубу програмування взяли участь у проєкті «(Не)віртуальний мітап» за підтримки європейської ініціативи Meet and Code, що впроваджується Ресурсним центром ГУРТ у співпраці з організаціями TechSoup Europe та Haus des Stiftens gGmbH за фінансування SAP. Учасниками проєкту стали **36 осіб**.

Луганська ОУНБ позиціонує себе не лише як бібліотечний методичний центр, а й як креативний майданчик для втілення інноваційних форм діяльності. Саме тому, серед постійних партнерів ЛОУНБ – **мистецька агенція «ArtPole»**. 2019 року працівники ЛОУНБ доєдналася до втілення наступних культурно-мистецьких проєктів агенції: мультимедійних вистав «Розділові», «Безкінечна подорож, або Енеїда» і «Альберт, або Найвища форма страта» та проєкту «пам'ЯТати». Працівники книгозбірні здійснювали інформаційну підтримку агенції у фейсбуці й інстаграмі, займалися розсилкою пресрелізів/пресанонсів до всеукраїнських інтернет-видань і розробкою рекламної продукції.

ЛОУНБ координує діяльність місцевого **молодіжного мистецького об'єднання «BetOnArt»**. Його мета – перетворити сірі стіни міста в арт-об'єкти, створивши на них мурали, та популяризувати сучасну українську культуру. За час роботи команда намалювала 8 муралів у різних частинах міста.

2019 року ЛОУНБ стала партнером проєкту «Дослідницька Арт-резиденція «Аура міста», який впроваджувала ГО «ЦСР «Дієва громада» у м. Старобільськ за фінансової підтримки Українського культурного фонду. У період з серпня по жовтень працівники бібліотеки виконали роботу одного з компонентів проєкту «Історично-просторова трансформація. Культурне мапування міста Старобільська». Результатом цієї роботи стало аналітичне дослідження та інтерактивна карта закладів культури, культурних діячів міста та пам'яток культури Старобільська. Участь у проєкті дозволила не лише підвищити рівень комунікації з представниками місцевих громад, – працівники обласної книгозбірні увійшли до складу робочої групи з розробки Стратегії розвитку міста.

Суттєвим викликом для публічних бібліотек регіону є реформа децентралізації та пов'язана з цим реорганізація бібліотек. 2019 року обласна бібліотека продовжувала просування ідей реформи та її впливу на функціонування бібліотек регіону. Робота здійснювалася у двох напрямках. Перший – методична допомога бібліотечним фахівцям та представникам органів місцевого самоврядування під час переходу до власності ОТГ у межах якого були проведені тренінги з питань децентралізації з представниками органів місцевого самоврядування Старобільського району спільно з радниками Центру розвитку місцевого самоврядування. Другий – інформаційно-роз'яснювальна робота з населенням регіону щодо основних правових положень адміністративної реформи та її впливу на життя громад.

2019 року методичним центром ЛОУНБ налагоджено взаємодію з органами самоврядування новостворених ОТГ та організовано спеціальний семінар «Публічна бібліотека в ОТГ»: для представників місцевого самоврядування новостворених Білокуракинської, Біловодської, Красноріченської, Привільської об'єднаних територіальних громад.

Продовжувалася робота в межах проєкту ПУЛЬС («Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні») для бібліотек та громадських організацій об'єднаних територіальних громад України від Міжнародної організації IREX. За рік проведено **11 тренінгів** для громад міст Рубіжне, Лисичанськ, Сіверськодонецьк, Старобільськ та селищних громад Біловодська, Шулгинська, Троїцька, Красноріченська, Чмирівська.

Вагомим адвокаційним заходом у звітному періоді став **Луганський обласний бібліотечний форум «Сільська бібліотека – фундація громадських інтелектуальних перетворень»**, який обласна бібліотека організувала у співпраці з Луганським обласним відділенням УБА на базі Біловодської ОТГ з залучення громадськості області та представників ГО і місцевої влади. Як результат – в області започатковано процес громадської дискусії щодо майбутнього бібліотек регіону. Головною родзинкою форуму стала дискусія в форматі TED-х. Загалом у форумі взяли участь **743** особи за онлайн/офлайн охопленням.

Події, що відбуваються на сході країни, накладають відбиток на зміст роботи обласної бібліотеки. Тож, певна частина її діяльності спрямована на формування у населення регіону гідного ставлення до подій російсько-української війни на Сході України, а також допомоги мешканцям прифронтових регіонів.

У звітному періоді, ЛОУНБ продовжено роботу в межах **проєкту «Закарбований Схід»** у співпраці з волонтерським проєктом – «Книга Пам'яті загиблих за Україну» та бібліотеками Луганської області краєзнавчими музеями і громадськими організаціями продовжився збір інформації про загиблих воїнів АТО/ООС – мешканцях Луганської області.

Протягом року Луганська ОУНБ у співпраці з Луганським обласним відділенням УБА продовжувалася **акція «Передплати періодичні видання для мешканців сірої зони»**. Українські періодичні видання передавалися загалом для населення так званої «сірої зони» та для мешканців прифронтових населених пунктів Станично-Луганського та Попаснянського районів.

2019 року до партнерської сім'ї Луганської ОУНБ доєдналося Регіональне управління юстиції в Луганській області, з яким підписано меморандум про співпрацю щодо взаємодії в освітніх проєктах у межах програми «Я маю право» та в межах діяльності Регіонального тренінгового центру ЛОУНБ.

У звітному періоді започатковані проєкти міжнародної співпраці. Працівники бібліотеки долучилися до дослідження молодіжної політики Мальти в межах навчального візиту від UNICEF і Міністерства молоді та спорту України, а з вересня Луганська ОУНБ є учасником міжнародного проєкту «Ми – українці. Я і ти!»». Мета проєкту – організація навчальних заходів з вивчення української мови для представників української діаспори у Польщі. Бібліотекарями ЛОУНБ організовано низку онлайн занять з культури українського мовлення для **30 учнів** з м. Ольштин.

Треба зазначити, що діяльність у напрямку адвокації та побудови партнерських зв'язків здійснювалася переважно за кошти, залучені через проєктну діяльність. Загальна сума інвестицій від проєктної діяльності за рік склала 17 820 грн (17 320 грн – залучено через ГО Луганське обласне відділення УБА, 50 тис. грн – кошти Львівського обласного бюджету).